

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

Af Henrik Haaning Nielsen

Sjældenhedsudvalget (SU) afholdte møde på Skagen Fuglestation i weekenden 16-17. november.

Krognæb uden for Vendsyssel samt Nord- og Vestsjælland skal indsendes til SU

Flokke af krognæb har givet mange store oplevelser til birdere og andre godtfolk i felten de seneste tre uger. Overvægten af observationer er, som vanligt og forventeligt, sket i Nordjylland og langs nordkysten af Sjælland og har drejet sig om flere hundrede fugle, mens resten af landet har budt på flere sporadiske observationer. SU besluttede på baggrund af det aktuelle forekomtbillede, at alle observationer uden for Vendsyssel, Nordsjælland og Vestsjælland skal dokumenteres. SU har bl.a. ansvar for at forekomtbilledet af sjældne fugle i Danmark, er så grundigt dokumenteret som muligt. Denne invasion er den største i nyere tid og måske endda nogensinde, hvor der er en del forekomster uden for de normale fundområder i Danmark. Det er dog forventeligt, at der under så store invasioner er spredte forekomster i andre landsdele. For at disse forekomster er tilstrækkeligt dokumenteret til brug i fremtidige referencer, besluttede SU derfor, at observationer fra den aktuelle invasion uden for de tre nævnte landsdele, skal indsendes til behandling af SU.

Denne Krognæb er fra Skagen og skal ikke rundt om SU. © Per Hauge

SUs arbejdsgrupper præsenterede deres resultater

Arbejdet omkring feltbestemmelse og forslag til kriterier for behandlingen af polarlomvie, hvidskægget sanger-komplekset samt eleonorafalk blev præsenteret og undervejs

diskuteret i udvalget. Polarlomvie og eleonorafalk har altid budt på udfordringer i forbindelse med behandlingen af sager. Vi er bl.a. blevet opmærksomme på nye kendetegn og faldgruber, hvor forveksling med almindelige arter er blevet aktuelle. Arbejdet vil i vidt omfang inddrage de øvrige nordiske lande og blive diskuteret i vores fælles nordiske sjældenhedsudvalgssamarbejde (Nordic RC). Hvidskægget sangerkomplekset indbefatter i følge IOC World Bird List to arter nemlig makisanger (*Sylvia subalpina* – tidligere *S. moltonii*) og hvidskægget sanger der inkluderer fugle fra både den østlige gruppe med racerne *cantillans* og *albistriata* og den vestlige gruppe med racerne *iberiae* og *inornata*. SU har som sagt et tæt og godt samarbejde med raritetskomiteerne i Sverige, Finland og Norge i et samlet Nordic RC, og de øvrige lande er færdige med deres genbehandling af deres forekomster af hvidskægget sanger og makisanger ud fra en række fælles kriterier. Arbejdet i det danske SU er med dette arts- og racekompleks kommet meget langt, og resultaterne vil blive publiceret, når arbejdet er afsluttet.

Hvor mon den ender? © Henning Rose Sørensen

Evaluering af kandidater til kategori C er i gang

SU er i øjeblikket i gang med at evaluere en kategorisering af følgende arter i forhold til Kategori C: Mandarinand, snegås, indisk gås, svanegås, rustand, sort svane og lille canadagås ssp. *minima*. Kategori C omhandler arter hvis bestande stammer fra udsatte eller undslupne fugle. De syv andefuglearter, har i dag forholdsvis store ynglebestande i Europa, hvorfra individer kan strejfe til Danmark. Det skal nævnes, at SU også evaluerer, hvor vidt snegås skal placeres i Kategori D (mulige undslupne fangenskabfugle), ifald der ikke er grundlag nok for at placere den i Kategori C, eller i kategori A, for den sags skyld.

På vej til C-listen? © Claus Halkjær

Landets andet fund af tornhalesejler blev godkendt

Den 28. juli 2019 trak en tornhalesejler nord ved Grønhøj Strand i Nordjylland. Fuglen trak forbi sammen med mursejlerne i forbindelse med en kraftig regnfront, der nærmede sig. Fundet blev godkendt på baggrund af en beskrivelse, hvor relevante kendetegn blev beskrevet og sammenlignet med mursejler. Fundet blev godkendt på baggrund af en beskrivelse samt en tegning og altså uden hverken foto- eller videodokumentation. Det eneste hidtidige fund af arten, er fra d. 21. oktober 2012, hvor en tornhalesejler rastede kortvarigt ved Juvre på det nordlige Rømø, og også dengang til glæde for blot en enkelt observatør.

DKs første Tormhalesejler. © Ole Zoltan Göller

Knud trådte ud

Mødet blev det sidste for både Sebastian Klein og Knud Pedersen. De takkes begge for et engageret og grundigt stykke arbejde i SU. Særligt skal Knud Pedersens indsats fremhæves, da det var enden på hans tredje periode i udvalget, og han har således tjent SU i tredive år sammenlagt, heraf 10 år som sekretær.

SU indstiller Troels Eske Ortvad og Anders Odd Wulff Nielsen på valg til udvalget, som erstatning for de to, som træder ud. Troels er en af Danmarks mest markante feltornitologer, og er kendt for at finde mange sjældne fugle samt for hans store interesse i feltbestemmelse. Anders som, i modsætning til Troels, ikke tidligere har siddet i SU, har været en markant skikkelse på flere af landets fuglestationer. Han er en meget erfaren ringmærker og observatør med erfaring fra ind- og udland, og har der i gemmen fået et stort kendskab til artsbestemmelsen af både almindelige som sjældne arter.